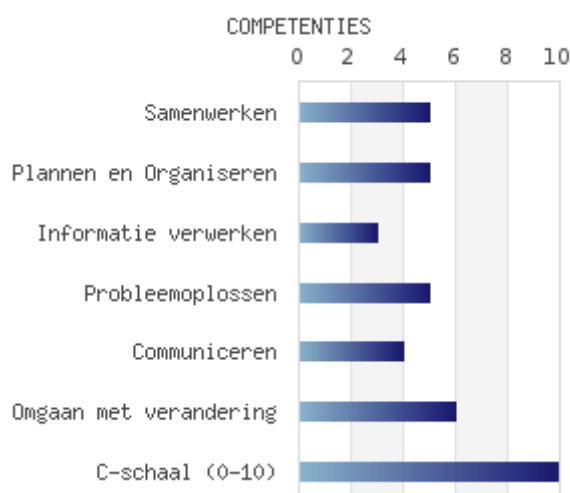
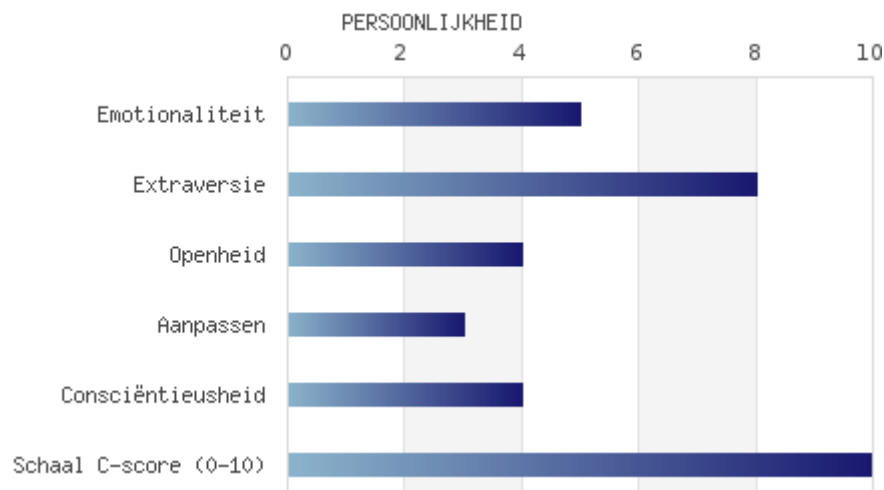

VMBO-MBO COMPETENTIES EN PERSOONLIJKHEID

PERSOONLIJKE RAPPORTAGE

Naam: Janine Terpstra
Geslacht: Vrouw
School: VMBO
Afnamedatum: 20 Januari 2021

Voor de normering is gekozen voor een indeling in de volgende categorieën:

C-klasse	Kwalificatie	Ondergrens	Bovengrens
10	Zeer hoog	99 %	
9	Zeer hoog	96 %	99 %
8	Hoog	89 %	96 %
7	Hoog	77 %	89 %
6	Hoog-gemiddeld	60 %	77 %
5	Gemiddeld	40 %	60 %
4	Laag-gemiddeld	23 %	40 %
3	Laag	11 %	23 %
2	Laag	4 %	11 %
1	Zeer laag	1 %	4 %
0	Zeer laag		1 %

Een C-schaal is een 11-puntsschaal met getalwaarden (C-waarden), lopende van 0 t/m 10, om de scores behaald door een bepaalde populatie in 11 groepen te verdelen en wel zodanig, dat de 1% laagst scorenden de C-waarde 0 krijgen en de 1% hoogst scorenden de waarde 10.

TOELICHTING

PERSOONLIJKHEID

De Five-Factor Personality vragenlijst meet vijf persoonlijkheidskenmerken: Extraversie, Aanpassen (vriendelijkheid), Openheid voor ervaringen, Consciëntieusheid (ordelijkheid) en Emotionaliteit.

- Extraversie verwijst naar eigenschappen waaronder assertiviteit, op zoek naar vertier zijn en spraakzaam zijn. Daartegenover staat het begrip introversie dat verwijst naar eigenschappen als gereserveerdheid, teruggetrokkenheid en op zichzelf zijn.
- Aanpassen (vriendelijkheid, verdraagzaamheid) verwijst naar de neiging om aardig en sociaal te zijn in gezelschappen. Mensen die hoog scoren op deze persoonlijkheidstrekk zijn empatisch, behulpzaam en attent.
- Mensen die een hoge Openheid hebben, zijn open, fantasierijk, staan open voor nieuwe uitdagingen, zijn nieuwsgierig, creatief en worden gezien als zelfstandige individuen.
- Consciëntieusheid (ordelijkheid, zorgvuldigheid) verwijst naar verantwoordelijkheid, georganiseerdheid en volharding. Mensen die hoog scoren op deze persoonlijkheidstrekk werken vaak hard, zijn betrouwbaar en organiseren alles tot in de puntjes.
- Emotionaliteit verwijst naar de mate waarin mensen zich emotioneel zeker en veilig voelen en ontspannen en kalm zijn. Negatieve gevoelens zoals droevigheid, onzekerheid en verdriet, zijn geassocieerd met deze persoonlijkheidstrekk.

Consciëntieusheid C4

Je scoort gemiddeld op Consciëntieusheid. Je stelt jezelf realistische en haalbare doelen. Je let op de balans tussen inspanning en ontspanning. Je gaat in voldoende mate planmatig en structureel te werk, maar laat ruimte voor onverwachte zaken. Je wil je opdrachten en taken goed maken. Je hebt oog voor wat beter kan, maar je streeft niet naar uiterste perfectie. Je concentreert jezelf doorgaans goed op een taak.

Gewetensvolle, toegewijde leerlingen presteren beter, omdat ze langer volharden en beter georganiseerd zijn dan hun tegenhangers. Jouw score op Consciëntieusheid is gemiddeld.

Openheid voor ervaringen C4

Je scoort gemiddeld op Openheid voor nieuwe ervaringen. Je hebt afwisselend voorkeur voor het bestaande en voor verandering. Je wil meestal behouden wat zich bewezen heeft, maar je hebt ook oog voor nieuwe dingen die verbeteringen inhouden. Je houdt dingen graag eenvoudig, maar gaat als het nodig is meer ingewikkelde problemen niet uit de weg. Je brengt af en toe vernieuwende ideeën of werkwijzen in, soms tegen de heersende mening in.

Extraversie C8

Je scoort hoog op Extraversie. Je legt actief persoonlijke contacten met anderen, zowel binnen als buiten de studie. Je gaat enthousiast met anderen om en je bent daadkrachtig en energiek. In groepen neem je gemakkelijk een voortrekkersrol en uit gemakkelijk en zonder omwegen je eigen mening.

Aanpassen C3

Je scoort laag op Aanpassen. Je komt zonder omwegen op voor eigen behoeften en belangen. Je ziet een ander over het algemeen als concurrent en gaat een conflict niet uit de weg. Je discussieert gemakkelijk door ten koste van het bereiken van een compromis. Je streeft in het algemeen naar erkenning door anderen maar je bent zelf weinig geneigd om hen de eer te geven die hen toekomt.

Emotionaliteit C5

Je scoort gemiddeld op Emotionaliteit. Je reageert over het algemeen kalm en nuchter, maar je kan bij plotselinge druk, stressvolle situaties of kritiek van anderen emotioneel reageren of even niet meer weten wat te doen. Je herstelt je daar echter snel van en richt je dan weer snel op oplossingen in plaats van op problemen.

COMPETENTIES

Om je opleiding in het middelbaar onderwijs met succes te doorlopen heb je verschillende competenties nodig. Je ontwikkelt deze competenties tijdens je studie, maar het is handig als je hier van tevoren al aan werkt. Vraag je coach/mentor/begeleider om je hierbij te helpen. Voor jouw zelfrapportage van competenties zijn de volgende indicaties gebruikt: [1-2] starter en [3-4] gevorderd.

1. Communicatie

Je moet in het onderwijs, net als op vele andere plaatsen, ideeën, meningen en informatie aan anderen kunnen overdragen op een heldere manier en wel zo dat de essentie van de boodschap bij de ander overkomt en ook begrepen wordt. Luister je wel goed, pik je belangrijke informatie op? Geef je anderen voldoende ruimte en aandacht? Hoe reageer jij op de anderen, en hoe reageren zij op jou?

Bij mondelinge communicatie gaat het om het duidelijk maken van ideeën en meningen aan derden door middel van duidelijke taal, gebaren en non-verbale communicatie, waarbij de (lichaams-) taal en terminologie past bij de toehoorder.

Je score op Communicatie is ondergemiddeld:

Je bent je niet of onvoldoende van bewust wat je lichaamstaal oproept. [1]

Je luistert meestal naar anderen en laat ze meestal uitspreken. [3]

Je luistert in groepswork soms naar anderen, maar kan onvoldoende samenvatten wat gezegd is. [2]

Je weet niet altijd hoe je overkomt en hebt aanwijzingen van anderen nodig om je gedrag te verbeteren. [3]

2. Samenwerken

Competentie samenwerken

Bij de competentie samenwerken gaat het om het vermogen of je een effectieve (bruikbare) bijdrage kunt leveren aan het samenwerken en zo bijdraagt aan een doel. Samenwerken is belangrijk bij beroepen waarin je in een team werkt, zoals projectmedewerker, verpleger, muzikant in een orkest of docent.. Ook tijdens je studie zal er vaak een beroep gedaan worden op je samenwerkingsvaardigheden. Je moet immers vaak in een groep samen aan je studie werken.

Naast teamvaardigheden als betrokkenheid, actieve inzet, het steunen van teamgenoten, het luisteren en begrip tonen, vergaderen, voorzitten, onderhandelen, conflicten hanteren en het geven en ontvangen van feedback ten einde het gezamenlijke doel te bereiken, is het ook belangrijk dat je communicatief vaardig bent.

Neem je in een groep ook zelf initiatieven, breng je jouw eigen ideeën in en lever je een eigen bijdrage om actief mee te helpen de gezamenlijke doelen te behalen? Kun jij verschillende rollen vervullen in een groep? Bereid jij bijeenkomsten voor en kom je op tijd je afspraken na? Kun je goed omgaan met teamgenoten om samen een resultaat te bereiken?

Je scoort op Samenwerken gemiddeld:

Je kunt een beperkt aantal rollen en taken van groepswork goed uitvoeren. [3]

Bij (terechte) kritiek voel je je niet persoonlijk aangevallen en je past je gedrag of werk aan. [4]

In conflictsituaties wordt je boos of negeer je anderen, maar zoek je wel steun om het op te lossen. [2]

Wanneer er iets fout gaat, zie je verbeterpunten. [3]

Je vindt teamwork prettig en past je aan in de groep. [3]

Je toont weinig initiatief. Je hebt vaak aansturing nodig voordat je iets in gang zet of aanpakt. [2]

Je overlegt over je werkzaamheden met anderen en je levert meestal een bijdrage aan een goede sfeer. [2]

Je komt je afspraken meestal na. [3]

Je hebt meestal geen moeite met het innemen en beargumenteerd verdedigen van een standpunt. [3]

Je voelt je pas verantwoordelijk voor het eindresultaat en de taken van anderen als je daarop aangesproken wordt. [2]

Persoonlijkheidskenmerken

Een hoge score op het persoonlijkheidskenmerk Aanpassen indiceert een neiging tot samenwerken. Hoogscorders verplaatsen zich in de ander en bekijken situaties (mede) vanuit het doel van de ander. Laagscorders zijn meer bezig met het behartigen van het eigenbelang.

Samenwerken en luisteren kan een probleem opleveren bij zeer lage scores op het persoonlijkheidskenmerk Emotionaliteit. Deze groep is bijna niet van hun stuk te krijgen. Zij

zijn niet makkelijk te beïnvloeden. Op anderen kan dit overkomen als te relaxed, te achterover leunend, zich niet bekommerend om, ongevoelig voor of zich onbewust van serieuze problemen.

Laagscoorders op Extraversie neigen er naar om liever alleen te werken en binnen projecten een afgebakend domein te hebben met zo min mogelijk samenwerkingsvragen. Bij zeer hoge scores op Extraversie staat de competentie van luisteren onder druk staat vanwege de sterke neiging de discussie te willen beheersen. Het beïnvloeden van deze groep en met hen samenwerken is moeilijk.

Je scoort gemiddeld op Emotionaliteit. Je staat open voor de gevoelens van anderen maar stelt dit niet centraal. Je bent te enthousiasmeren voor nieuwe plannen als ze goed in elkaar zitten en je bent kritisch nieuwsgierig. Je kan bij stressvolle situaties uit balans raken. Je scoort laag op Aanpassen. Je instelling is veeleer competitief dan coöperatief. Je gaat meer uit van jezelf en hebt moeite met het wegcijferen van de eigen belangen voor de belangen van anderen. Je scoort hoog op Extraversie. Je bent een open persoon en staat graag in het middelpunt. Je reageert assertief. Je kan op anderen overkomen als te uitgesproken, onoplettend en oppervlakkig. Je kunt de neiging hebben het gesprek te willen domineren. Samenwerken met jou kan voor anderen dan moeilijk zijn, zeker als je ook een slechte luisteraar zou zijn.

3. Informatie verwerven en verwerken

Bij deze competentie gaat het erom dat je systematisch problemen en vragen onderzoekt en in kaart brengt. Kun je informatie gericht vinden? Kun je informatie op juistheid toetsen (vergelijken met andere bronnen)? Maak je onderscheid tussen hoofd- en bijzaken? Maak je onderscheid tussen feiten en meningen? Kun je conclusies trekken?

Je Onderzoeks- en Informatievaardigheden zijn onvoldoende:

- De vraag is duidelijk, maar je weet niet hoe je gericht moet zoeken naar informatie. [3]
- Meestal heb je hulp nodig om op een goede manier aan de juiste informatie te komen. [2]
- Je hebt veel hulp nodig bij het onderscheid maken tussen feiten en meningen. [2]
- Je hebt vaak hulp nodig bij het beoordelen van de betrouwbaarheid van de informatie. [2]
- Je hebt veel hulp nodig bij het onderscheid maken tussen hoofd-en bijzaken. [2]
- Je weet niet hoe je informatie en teksten in eigen woorden moet weergeven. [1]

4. Omgaan met veranderingen

Bij de competentie Omgaan met veranderingen gaat het erom of je kunt omgaan met tegenslag en een fout omzet in een verbeterpunt. Je bent flexibel en kunt veranderingen toepassen en in nieuwe situaties gebruiken.

Je scoort op Aanpassen/aankunnen bij veranderingen bovengemiddeld:

- Je accepteert dat iets niet lukt, maar werkt wel door. [3]
- Je kan omgaan met veranderingen en kan aanpassingen benoemen. [3]
- Je waarschuwt de docent/coach/begeleider bij een conflict. [3]

5. Probleemoplossing

Competentie probleemoplossing

Bij probleem oplossen gaat het om het vermogen om problemen als zodanig tijdig te onderkennen en relevante acties ondernemen. In het middelbaar onderwijs kom je bij het uitvoeren van opdrachten regelmatig vragen en knelpunten tegen waarvoor je een oplossing moet zoeken. Bij opdrachten in het middelbaar onderwijs wordt verwacht dat je een probleem vanuit verschillende hoeken kunt bekijken en oplossingen goed kunt beargumenteren. Het is belangrijk dat je probleemsituaties tijdig onderkent, kunt beschrijven en analyseren en er alleen of samen met anderen oplossingen voor zoekt. Ook is het belangrijk achteraf na te gaan welke stappen je hebt gezet om tot de oplossing te komen, zodat je dit in een vergelijkbare situatie nogmaals (beter) kunt doen.

Je scoort op Probleemoplossing gemiddeld:

- Je hebt veel hulp nodig om de juiste vragen te stellen om het probleem helder te krijgen. [2]
- Je kunt het probleem in kleinere onderdelen weergeven, maar niet in een overzichtelijk verband zetten. [2]
- Je benadert het probleem vanuit meerdere gezichtspunten. [3]
- Je kan je met veel moeite opnieuw concentreren op het probleem omdat je jezelf te vaak laat afleiden. [2]
- Je kan het probleem oplossen met een beetje hulp. [3]
- Je kan zelfstandig een beslissing nemen. [3]
- Je kan voor een groot deel uitleggen waarom je deze oplossing hebt gekozen. [3]

Persoonlijkheidskenmerken

Laagscoorders op Emotionaliteit nemen bij problemen een probleemoplossende houding aan, met een overwegend rationeel analytische werkmethode, totdat de zaak weer onder controle is. Middenscoorders hebben iets meer tijd nodig om zijn of haar draai te vinden als onverwachte zaken zich voordoen.

Hoogscorders op Emotionaliteit zijn minder goed in staat om met tegenslag, frustraties en stress om te gaan. Ze letten vooral op problemen en niet op oplossingen. Ze hebben moeite om met nieuwe situaties om te gaan.

Je scoort gemiddeld op Emotionaliteit.

6. Planmatig handelen en organisatie

Competentie planmatig handelen

In het middelbaar onderwijs is het van belang dat je op een geordende wijze met allerlei taken omgaat. Bij planmatig werken gaat het om het stellen van doelen, het plannen van activiteiten, het benutten van bronnen, het organiseren van activiteiten, het bijstellen van plannen, het uitvoeren van plannen en het verantwoorden en het evalueren zodat plannen binnen aangegeven voorwaarden worden gerealiseerd. Organiseer je de volgorde van de taken? Schat je de benodigde tijd voor een taak in? Heb je een systematische aanpak? Bewaak je de taakuitvoering? Stel je, indien nodig, de planning bij?. Ben je flexibel?

Je scoort op Planning en organisatie gemiddeld:

Je maakt bij groepswork voor jezelf een taakverdeling van de dingen die je leuk vindt. Wat over blijft doen de anderen maar. [2]

Je plant je werk zelfstandig. [4]

Je werkt aan de activiteit/opdracht doordat anderen jou continu hierop wijzen. Je zoekt afleiding en laat je snel afleiden. [2]

Je controleert regelmatig of je op schema ligt en hebt moeite met het vinden van een oplossing voor een planningsprobleem. [3]

Je controleert of het resultaat voldoet aan de planning. [4]

Competentie reflecteren en evalueren

Deze competentie zegt iets over de vaardigheid om te kunnen nadenken over hoe je iets hebt gedaan en hoe je dit een volgende keer anders zou kunnen doen. Het is in het middelbaar onderwijs belangrijk dat je kunt reflecteren op jezelf, dat je regelmatig op je eigen studie-of werkgedrag terug kijkt. Wat is goed en wat is fout gegaan? Wat zijn jouw sterke punten? Wat zou je nog kunnen verbeteren? Je leert van fouten en feedback. Je vraagt en gebruikt feedback om jezelf te verbeteren. Je kunt ook zelf feedback aan medeleerlingen of anderen geven en evalueert het effect van het eigen gedrag.

Je scoort op Reflecteren en evalueren gemiddeld:

Je geeft geen feedback. [1]

Je gebruikt feedback om jezelf te verbeteren. [4]

Na feedback van je docent/coach/begeleider kan je noemen wat goed of fout is gegaan. [2]

Je kan in een verslag terugkijken op een activiteit/opdracht en zelf verbeterpunten benoemen. [3]

Persoonlijkheidskenmerken

Een hoge score op het persoonlijkheidskenmerk Consciëntieusheid betekent dit dat je volhardend, gedreven en doelgericht bent. Je houdt van orde en overzicht, en het lukt je over het algemeen ook wel om dat te creëren.

Een gemiddelde score betekent dat je enerzijds voldoende gedrevenheid en zelfstandigheid lijkt te hebben om zelfstandig dingen neer te zetten, en anderzijds voldoende 'gemak' om grenzen en onmogelijkheden te accepteren. Je hebt minder behoefte aan vaste doelen. Je wilt graag meer ad hoc, creatief en improviserend werken. Verder verspring je gemakkelijker van de ene op de andere taak.

Een lagere score betekent dat je leeft van moment tot moment; er kunnen daardoor problemen ontstaan met orde en discipline. Je bent meer gevoelsgericht dan doelgericht.

Je scoort gemiddeld op Consciëntieusheid.